

המנוח פרק שלישי בבא קמא

עין משפט נר מצוה

ל.

כז א מיי פ"ג מהל' מקי
ממון ל"י י' סמג עשין
סח טו"ש"ע ח"מ פ' מי
ספיק ה':
כח ב מיי שם ה' כ סמג
טו טו"ש"ע ח"מ פ' מי
מטו ספיק ה':
כט ג מיי שם ה' י' י'
ועיין בהשגות זמ"מ
סמג שם טו"ש"ע ח"מ פ'
מי טו"ש"ע ח"מ פ' מי
מי טו"ש"ע ח"מ פ' מי
ועי':
ל ד ה מיי שם ה' כ
סמג שם טו"ש"ע ח"מ
פ' מי טו"ש"ע ח"מ פ'
לא ו ד מיי שם ה' כ
טו"ש"ע ח"מ פ' מי
ל ב מיי שם ספיק ב:
ל ב מיי שם ספיק ב:
הלכה ט סמג עשין
שם טו"ש"ע ח"מ פ' מי
ספיק ט:
ל ג י כ מיי שם פ"ג
הלכה כז סמג שם
טו"ש"ע ח"מ פ' מי טו"ש"ע
ספיק ב:
ל ד ל מיי שם ה' י'
סמג שם טו"ש"ע ח"מ
פ' מי טו"ש"ע ח"מ פ'
לא ה מ מיי שם ה' טו
טו"ש"ע ח"מ פ' מי טו"ש"ע
ספיק ב:

משום ר' ישמעאל שני דברים אינן נדרשות כו' (א) לא יבא אל
כרפשו המשליך וזכו ברה"ר מי לא מניחיו כי לא הפקירו ה"ר
כרפשו הוא לאזקיה שנעצרו המים והעפר ונעשה טיט ושלו הוא
מדמוקי לה בטינוף כלים מכלל דלא
כלים: **מי סברה דלא תמו מיא**
אלא נתכנסו ונעשו רפש: **נדרסו**
מיא ונבלעו קמייירי ואין כאן רפש:
ותרסי למה לי לאשמעינן דמתמיתין
טינוף כלים והא תנינא לעיל [ומ] נשברה
כדו ברה"ר והחלק אחד נדרס
ואוקמה רבנן נמי דלא הפקירו ונטינוף
כלים: **וחדא נימוס הגשמים**
ואינטינן לאשמעינן דלע"ג דנדרסות
קעבדי אס הויקו חייב לשלם: **כל**
אלו שאמרו חכמים מותרין לקלקל
ברה"ר ואלו הן פותקין צינותרין
לקלה שופיין שלהם ברה"ר כו'. צינ
לינור המקלה שופיין של מי שמשיש
הצית לרה"ר: **נכול רעוע** דה"ל
למניע לאסוקי אדעמיה שכולל זה
עומד לנדרסו: **וחייב בעל הכולל**
דה"ל לאצנעיהו: **נדלוו של חצירו**
כמו כדו של חצירו: **חייב בעל**
הנור כדלמרינן נמניע קולותיו
דהיינו נור ככולל רעוע של חצירו
וסתר זה את כותלו דחייב המניע
והכא נמי איצעי ליה לאסוקי אדעמיה
זה יטול את ליו: **פשיטא** היא
היא ומוציא אשמעינן רבינא: **מסו**
דתימא לא דמי דהמס משום הכי
ליכא לחיוביה לבעל כותל דלא הו ידע
ליה למניע דלודעיה שיבא ויטול
קולותיו (א) אל בעל הדלי דידע לבעל
הנור איצעי ליה לאודעיה שהו
נוטל את דליו אשמעינן רבינא דלאו
היינו טעמא: **דגגס** חידקל:
מתני' **לנזנים** שירקנו המנן
והקס ונעשים וזל לנזל עדות וכרמים:
כל המקלנין ברה"ר רבן שמעון בן
גמליאל שמעיה לת"ק דלא קנים
אלא כשנח אצל גופא לא כדקתני
בבביתא בגמרא וע"ז ואתא רבן שמעון
בן גמליאל למימר דגוף נמי כל
הקודם צו וכה. לישנא אחרינא כל
המקלנין ואפי' עשין נדרסות:
גמ' **כל שלשים יום** רשאי להנימן
פסי: **שעל מנה פן כו'** שלא יהו
מקפידין על כך: **ננר חנוכה פטור**
בכפר הכונס אלן לניר דקמני מגל
שהיה טעון פשתן: **מאי לאו משום**
נדרסות צ"ד הניח צמון משום
פרסומי ניכא פטור: **ה"ג דפינא**
רני יהודה אומר ננר חנוכה
פטור: מפני שהוא רשות מלוה
לכומר משום רשות צ"ד דמלוה
מיפטר אלל נדרסות צ"ד דלאו
מלוה חייב: **מוסרין לקלקל כגון**
פומקין צינותרין וגורפיין מערות:
תבנו

הגהות הב"ח
(א) גמ' אלל מנמס פטור
מ"ט פטור: (ב) ר"ש ד"ה
מסו דמינא וכו' ויטול
קולותיו. י"ב ס"א ונני
כולל ברה"ר חייב בעל הכולל
משום דש"י למסמר כותל
נדרס:

גליון הש"ס
נכרא אבר רבינא זאת
אומרת. עשין ו' לקמן דף
ל"ג ע"ב:

מוסף רש"י

המצניע את הקרן
ואת הזכוכית. ברה"ר
(לעיל כ"ט). והגדר את
גדרו בקוצים. עשה
גדר של קוצים דקמס
גדר של קוצים אצל
דכחי (משל נר) וגדר
אניו נהרסו (לעיל
כ"ט). וגדר. אצטני. עמל
לה"ר (פ"ג). אבל
היה צמור. חוק לא
עמנו (לעיל כ"ט). קרקע
עולל לו נעלים
(ש"ס). כל אלו שאמרו.
וקפידו ואילו
אלו המצניעים צינותרין
וגורפיין מערותיהם.
כל אלו שאמרו חכמים
שעל שכות להשליך
מקוין לרה"ר ואלו
אין פותקין ביבותרין.
פומקין צינותרין
המקלנים שופיין ששופיין
מחריין לרה"ר. וגורפיין
מערותיהן.
ועליון לרה"ר (לעיל ו').
בימות החמה אין להם
רשות. מפני שהחומר שלהם
הוא מקלקל. ובימות
ההגשמים.
מלולכות. יש להם רשות
(ש"ס). ואפי' שברשות.
צ"ד המקלנין אס הויקו
חייבים (ש"ס). ההופך
את הגלגל. וזל המופקד
ברה"ר והפכו ממקום
למקום (לעיל כ"ט). חייב
בנזקו. קמייני דהגלגל
וממנו הו' (ש"ס). כל
שלישים יום. שלשים יום
רשאי להנימן (לעיל
כ"ט):
א' ששלשים נעשים
חור ונזכו כדי שיכא
נישך פסה (ב"מ פ"ח).
בנר חנוכה פטור. מני
נדרסות פטורס מלוה
הניחה שם (שבת כ"א).
גני הניח מניו נרו ממון
ועבר גמל עשין פשתן
ולקח ננר והדליק את
הניר (ב"מ פ"ח). ב"ד
לאו משום רשות ב"ד.

אלמא כל מני ליהוה ליה רבנן רשותא אס הויק פטור (ש"ס). כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים. כל אמן
מוקן שגמנו חכמים עליהם רשות ואמרו מותרין לקלקל ברה"ר ולהשליך נס. כגון הולאת זבלים ל"י יהודה וכגון פומקין
צינותרין וגורפיין מערותיהן נימוס הגשמים. נדרסות קא עבדי (ש"ס).

רבינו חננאל
משום ר' ישמעאל רביה
קאמי, וליה לא סבירא
ליה. וקיימי' לן כו'
ישמעאל מנמי. השופך את
המים לרשות הרבי' והרוק
בהן אחר חייב. אמ' רב
הונא אמ' רב לא שנו חייב
אלא שנטפפו כליו במים,
אבל הוא עצמו פטור.
מאי טעמ', קרקע עולם
הויקתו. ומקשי' אדרב לא
יהא אלא ברפשו, פי'
מלשון וברישו מימיו רפש
וטיו. וכי המטיל חבירו
ברפש והרוק גופו פטור.
ופריק ברהמו מיא, דלאו
ברפשו הויק. ואקשי'
לרב ותרתי למאי. לי פי'
תנן נשברה כדו ברשות
הרבי' והחלק אחר במים
כו', ואמ' רב יהודה אמ'
רב לא שנו אלא שנטפפו
כליו במים אבל הוא
עצמו פטור. ותנן נמי
השופך מים ברשו' הרבי'
והרוק כו', ואמ' רב הונא
אמ' רב לא שנו אלא
שנטפפו כליו. ופרק', חרד
בימות החמה וחרד בימות
הגשמים. כלומ' בין
בימות החמה בין בימות
הגשמים חייב ופטור
בגופו, דתניא כל אלו
שאמרו פותקין ביבותרין
וגורפיין מערותיהן ליהן
רשות, בימות הגשמים
אפי' שיש ליהן רשות אם
הויק חייבין לשלם. פיס',
המצניע את הקרן כו'.
אבל קיימנא במפריה, אבל
בכעצמם פטור כו'. ת"ר
המצניע קוציו וזכוכיתו
בהן כותלו שלחבירו
ובא בעל הכולל וסתיו,
חייב המצניע. אמר ר'
יהונן לא שנו אלא
בכותל רעוע, אבל בכותל
בריא פטור המצניע חייב
בעל הכולל. דייק רבינא
מינא כסס שהמצניע
קוציו בכותל חבירו'ן ובא
בעל הכולל וסתו כותלו
ונבלו הקוצים והויק חייב
המצניע. כך המכסה בורו
ברליו שלחבירו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימ' בכותל מאי טעמ' פטור
דלא היה ידע ליה לבעל הקרן לאודעיה הא אנא סתר כותלי טול קוצין הצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור
איבעי ליה לאודעיה קמ"ל דכיון דשקיל דידיה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו'. רב ששת
שדי להו לקוצין וכיוצא בהן. לנורא וקלי להו. מאן דבעי למיהו חסידא ליקיים מילי נמוקין. דתי' חסידים הראשונים

תבנו
ברליו שלחבירו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימ' בכותל מאי טעמ' פטור
דלא היה ידע ליה לבעל הקרן לאודעיה הא אנא סתר כותלי טול קוצין הצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור
איבעי ליה לאודעיה קמ"ל דכיון דשקיל דידיה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו'. רב ששת
שדי להו לקוצין וכיוצא בהן. לנורא וקלי להו. מאן דבעי למיהו חסידא ליקיים מילי נמוקין. דתי' חסידים הראשונים

המחרישה: **אפי' לן תימא רבי**
יהודה כו'. וא"ת והא מתני' קמני
כל הקודם צהן וזה וי"ל דכל
הקודם צהן לאחד שלשים יום וזה
ומימא למאי דס"ד דמתמיתין
צשעת הולאת זבלים תקשה ליה
דרש"ג אדרש"ג דקמני צמתני'
דחייב לשלם וצהצית והעלייה (ב"מ דף
ק"ט): **תנא רש"ג אומר אף מתקן**
מלאכתו כל שלשים יום ודייק מינה
גמ' דס"ל כל מקום שנתנו חכמים
רשות להניח והויק פטור מלשלם
ולפי לשון אחר שפירש בקונטרס
דרש"ג פליג את"ק וס"ל דאפילו
הניח נדרסות חייבין לשלם קשה אפי'
לפי המסקנא ושמה אין להניח
שין אפי' צדשמעתיין דהמס כיל
לכו צדדי הדדי:
מתני' **שלא בשעת הוצאת זבלים**
ור' יהודה היא. מימא דלא משני
הכי צהצית והעלייה (ב"מ ק"ט): **וס**
דקמני המוניא וזכו לרה"ר המוניא
מוציא להמונל מוצל כו' וחס הויק
משלם מה שהויק וקאמר בגמרא
מתני' דלא כר' יהודה וי"ל דהמס כי
יעמיד מתני' נמי שלא צשעת הולאת
זבלים אמאי דלא כר' יהודה דהא שרי
להוציא ע"מ לנזל לאלמור ואפי' הכי
קמני שמשלם מה שהויק אלמא צדבר
שיש לו רשות משלם מה שהויק ולרבי
יהודה משמע דלא משלם מקאמר
שעל מנת פן כו' ועוד מדלא קמני
צדיא וחס הויק משלם מה שהויק
א"י מתני' דהמס משמע ליה צשעת
הולאת זבלים דקמני המונל מוצל
ענה וספיר אית ליה רשות להניח שלשים
טובה קמ"ל כלומר המונל מוצל אלמור
שלא יעטרך לשלם:

תבנו
ברליו שלחבירו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימ' בכותל מאי טעמ' פטור
דלא היה ידע ליה לבעל הקרן לאודעיה הא אנא סתר כותלי טול קוצין הצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור
איבעי ליה לאודעיה קמ"ל דכיון דשקיל דידיה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו'. רב ששת
שדי להו לקוצין וכיוצא בהן. לנורא וקלי להו. מאן דבעי למיהו חסידא ליקיים מילי נמוקין. דתי' חסידים הראשונים